

Индекс на активния живот на възрастните хора (Active Ageing Index)

Индексът на активния живот на възрастните хора е разработен съвместно от Икономическата комисия за Европа на Организацията на обединените нации и Европейската комисия като основен инструмент за мониторинг и осигуряване на доказателствена база за предприемане на политики в отговор на предизвикателствата, поставени от застаряване на населението. Тематичните области на Индекса кореспондират с основните компоненти на Ръководните принципи за насърчаване на активния живот на възрастните хора, приети от Европейския съвет по заетост и социална политика през декември 2012 г. като заключение от Европейската година на активния живот на възрастните хора и солидарността между поколенията – 2012.

Индексът на активния живот на възрастните хора (AAI) е изграден на базата на четири отделни области:

1^{ва} област: Заетост

2^{ра} област: Обществено участие

3^{та} област: Независим и сигурен живот в добро здраве

4^{та} област: Създаване на капацитет и благоприятна среда за активен живот на възрастните хора

Първите три области заедно се отнасят към „действителната ситуация“ по отношение на активния живот на възрастните хора и отразяват различните дейности, в които възрастните участват, както и ситуацията по отношение на техния независим, самостоятелен и сигурен живот. Четвъртата област представя капацитета и благоприятната среда за активен живот на възрастните хора, определени чрез индивидуалните характеристики на възрастните хора, които могат да улеснят или възпрепятстват активния живот на възрастните хора.

Четири области съдържат набор от 22 показателя, съставени предимно от четирите големи европейски проучвания на домакинствата. Изследванията, използвани при конструирането на Индекса 2014 AAI са:

- Проучване на работната сила в ЕС (EU Labour Force Survey) - (LFS) 2012
- Проучване на ЕС за доходите и условията на живот (EU Survey of Income and Living Conditions) - (SILC) 2012
- Европейско проучване на Качество на живот (European Quality of Life Survey) (EQLS) 2011/1012
- Европейско социално изследване (European Social Survey) - (ESS) 2012.

В допълнение, индикаторите, свързани с продължителността на живота и продължителността на живота в добро здраве са предоставени от проекта на ЕС JA-EHLEIS (Joint Action European Health and Life Expectancy Information System, 2011-2014), съставен с използване на базата данни от SILC. Данните за един индикатор „Използване на ИКТ“ бяха събрани посредством проучването ICT Survey от 2012 на Евростат.

Фигура: Области и индикатори на Индекса на Активния живот на възрастните хора

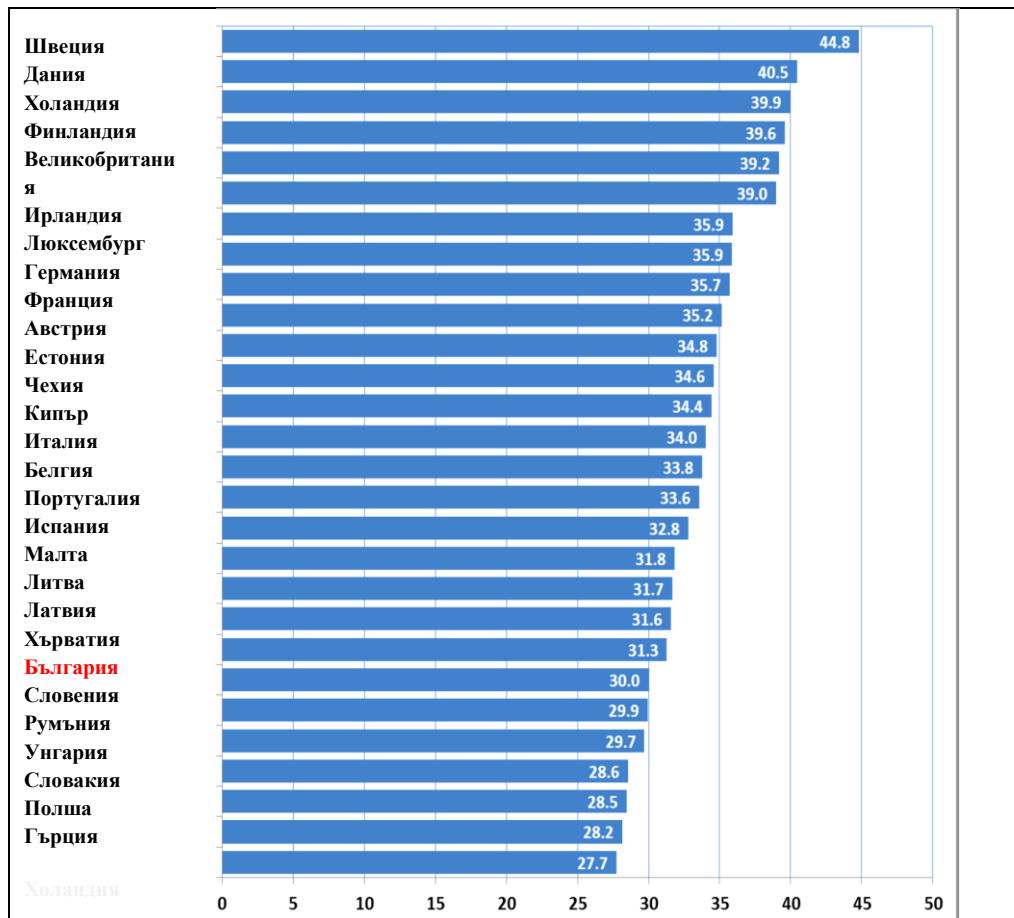
 Индекс на активния живот на възрастните хора (AAI) Индексът на активния живот на възрастните хора предоставя инструмент за оценка и измерване на нереализирания потенциал на възрастните хора за активен живот в добро здраве в различните страни на ЕС. Той измерва степента на независим живот на възрастните хора, тяхното участие в живота на обществото, както и капацитета за активен живот на възрастните хора			
 1ва област: Заетост	 2ра област Обществено участие	 3та област Независим и сигурен живот в добро здраве	 4та област Създаване на капацитет и благоприятна среда за активен живот на възрастните хора
Коефициент на заетост за възрастова група 55-59 г.	Доброволчески дейности	Физическа активност	Очаквана предстояща продължителност на живота на възраст 55 г.
Коефициент на заетост за възрастовата група 60-64 г.	Грижа за деца, внуци	Достъп до здравна и стоматологична грижа	Дял на годините живот в добро здраве в очакваната предстояща продължителност на живота на възраст 55 г.
Коефициент на заетост за възрастовата група 64-69 г.	Грижа за по-възрастни хора	Условия за независим живот	Психично благополучие
Коефициент на заетост за възрастовата група 70-74 г.	Политическо участие	Финансова сигурност (3 индикатора)	Използване на информационни и компютърни технологии
		Физическа сигурност на по-възрастната част от населението	Социална свързаност
		Учене през целия живот	Образователно равнище на възрастните хора.
Реално измерение на активния живот на възрастните хора			Нереализиран капацитет

(Трите индикатора за индикатора „Финансова сигурност“ са: Среден разполагаем общ доход; Елиминиране на риска от изпадане в бедност; Елиминиране на сериозните материални лишения за възрастните хора)

Таблица: Индикатори на общия Индекс на Активния живот на възрастните хора

1^{ва} област: Заетост	
a.	Коефициент на заетост за възрастовата група 55-59 г.
b.	Коефициент на заетост за възрастовата група 60-64 г.
c.	Коефициент на заетост за възрастовата група 64-69 г.
d.	Коефициент на заетост за възрастовата група 70-74 г.
2^{ра} област: Обществено участие	
a.	Доброволчески дейности: Процентен дял от населението на възраст 55+ г., които осъществяват неплатена доброволческа дейност чрез различни организации.
b.	Грижа за деца, внуци: Процентен дял от населението на възраст 55+ г., които полагат грижи за своите деца/внуци (най-малко веднъж седмично).
c.	Грижа за по-възрастни хора: Процентен дял от населението на възраст 55+ г., които полагат грижи за възрастни или болни роднини (най-малко веднъж седмично).
d.	Политическо участие: Процентен дял от населението на възраст 55+ г., които взимат участие в дейности като срещи на профсъюзи, политически партии или групи за политическо действие.
3^{та} област: Независим и сигурен живот в добро здраве	
a.	Физическа активност: Процент от хора на възраст 55 и повече години, които се занимават с физически упражнения или спорт най-малко 5 пъти в седмицата
b.	Достъп до здравна и стоматологична грижа: процентен дял на възрастните хора на 55+ годишна възраст, които съобщават, че нямат непосредствени нужди от медицински и стоматологичен преглед.
c.	Условия за независим живот: процентен дял на възрастните хора на 75 и повече годишна възраст, живеещи в самостоятелни домакинства или домакинства от двама души.
d.	Среден разполагаем общ доход: съотношението на медианния уравниен разполагаем доход на хората на възраст над 65 г. към медианния уравниен разполагаем доход на тези на възраст под 65 години.
e.	Елиминиране на риска от изпадане в бедност: процентен дял на възрастните хора на 65+ годишна възраст, които не са застрашени от изпадане в бедност, при праг на бедността отговарящ на 50% от средния национален приравнен разполагаем доход .
f.	Елиминиране на сериозните материални лишения за възрастните хора: процентен дял от хората на възраст 65+ г., които не търпят сериозни материални лишения.
g.	Физическа сигурност на по-възрастната част от населението: процентен дял на възрастните хора на 55+ годишна възраст, които не се чувстват застрашени да станат жертва на тежко престъпление.
h.	Учене през целия живот: процент на хора на възраст 55-74 г., които са получавали образование или тренинг в четирите седмици, предхождащи анкетата.
4^{та} област: Създаване на капацитет и благоприятна среда за активен живот	
a.	Очаквана предстояща продължителност на живота на възраст 55 г.
b.	Дял на годините живот в добро здраве в очакваната предстояща продължителност на живота на възраст 55 г.
c.	Психично благополучие
d.	Използване на информационни и компютърни технологии
e.	Социална свързаност
f.	Образователно равнище на възрастните хора.

Класиране на държавите-членки на ЕС по обща стойност на Индекса ААІ¹

¹ Резултатите по Индекса на активния живот на възрастните хора (AAI) за отделните страни показва степента, в която се използва потенциалът на възрастните хора, както и степента, в която възрастните хора имат възможност и са насърчавани да участват в икономиката и в живота на обществото. Теоретичния максимум за ААІ, така както Индексът е построен, е 100 пункта. Това е "идеалистичен" резултат, който на практика не може да бъде постигнат, тъй като предполага много по-висока продължителност на живота и неоправдано висока степен на активно участие на всички възрастни хора в пазара на труда и в обществения живот.